

# Biblioteka Naukowo-Techniczna

Biblioteka Naukowo-Techniczna  
filia MBP w Gorlicach

ul. Michalusa 1G (budynek AP-Media)  
tel. 18 534-65-65  
e-mail: [bnt@mbpgorlice.info](mailto:bnt@mbpgorlice.info)

bibliotekarz: Natalia Karasińska

[Godziny otwarcia](#)

## Historia Biblioteki Naukowo-Technicznej

Początki Zakładowej Biblioteki Technicznej Fabryki Maszyn i Sprzętu Wiertniczego w Gliniku Mariampolskim sięgają lat 20. XX wieku. Po 1917 roku w Fabryce Maszyn powstało Biuro Konstrukcyjne, w którym pracowało sześciu inżynierów, czterech rysowników i dwunastu urzędników. W okresie międzywojennym oraz do końca okupacji niemieckiej gromadzono w tym Biurze podręczny księgozbiór książek technicznych. Niemcy, uciekając, wywieźli całe archiwum rysunków technicznych (liczące ponad 16 500 matryc) oraz książki techniczne. Łączna wartość szkód, które poniosło zarówno archiwum, jak i biblioteka to 1 753 400 zł (źródło: *Monografia FMWiG Glinik*, s. 323). Część rysunków i książek zdołano odzyskać i stały się one załącznikiem istniejącej dzisiaj Biblioteki Naukowo-Technicznej.

W 1945 roku zaczęto na nowo gromadzić książki i czasopisma techniczne. Opiekę nad nimi sprawował Michał Szymczyszyn. Uporządkowano księgozbiór i **16 maja 1951 roku dokonano pierwszego wpisu w księdze inwentarzowej** Zakładowej Biblioteki Technicznej Fabryki Maszyn i Sprzętu Wiertniczego w Gliniku. Sygnaturę nr 1 otrzymała publikacja *Wykresy stopów podwójnych metali*. Ten dzień można uznać za oficjalną datę założenia biblioteki.

W 1951 roku biblioteka posiadała w swoich zbiorach 737 książek technicznych, by w 1959 roku osiągnąć 3798 pozycji. Przyczyniła się do tego umowa zbiorowa z 1955 roku, w której zawarto zapis obligujący władze przedsiębiorstwa do działań zwiększających czytelnictwo wśród załogi, co wiązało się z dotacjami na zakup książek technicznych i prenumeratę czasopism. Placówkę prowadziła wówczas Jadwiga Kolarzyk. Stworzono punkty biblioteczne przy wszystkich wydziałach Fabryki, by ułatwić dostęp do książki technicznej.

Na początku lat 50. XX wieku biblioteka mieściła się w budynku obok portierni głównej, a w 1955 roku została przeniesiona do Starego Kasyna mieszczącego się przy ul. Michalusa 13. Dnia 31 sierpnia 1962 roku powstał Zakładowy Ośrodek Informacji Technicznej i Ekonomicznej Fabryki Maszyn, którego kierownikiem został Jan Twarduś, a biblioteka znalazła się w jego strukturach pod kierownictwem Waclawa Cugi. Księgozbiór liczył wtedy 4820 książek technicznych i ekonomicznych oraz prenumerowano 68 tytułów czasopism technicznych polskich i zagranicznych (ponad 20 tytułów anglojęzycznych). Interesujące artykuły tłumaczono na język polski.

Ze zbiorów biblioteki korzystali wyłącznie pracownicy Fabryki Maszyn i Sprzętu Wiertniczego, przede wszystkim kadra inżynierska i służby ekonomiczne, ale również robotnicy (zwłaszcza uczestnicy kursów i szkoleń) oraz pracownicy studiujący zaocznie. W czytelni biblioteki często odbywały się odczyty, prelekcje i spotkania z autorami książek technicznych.

Przez lata księgozbiór systematycznie się powiększał, by na początku lat 80. XX wieku osiągnąć 16 000 pozycji. W bibliotece podjęły wówczas pracę wykształcone kierunkowo bibliotekarki: Teresa Dąbrowska, Stanisława Garbulińska oraz Urszula Karasińska. Uporządkowano katalog alfabetyczny i utworzono działowy, przeprowadzono selekcję księgozbioru. Zaczęto na zlecenia czytelników tworzenie tematycznych zestawień dokumentacyjnych, wydawano *Ekspres-Informację*, zawierającą omówienie ciekawych artykułów z prasy technicznej polskiej i zagranicznej, systematycznie informowano załogę o zakupach, wydając cyklicznie *Nabytki Biblioteki Technicznej*, utworzono katalog literatury firmowej oraz prowadzono kartotekę opisów patentowych.

W 1996 roku bibliotekę przeniesiono do biurowca Fabryki Maszyn Glinik, do wyremontowanych pomieszczeń, i wyposażono w nowe meble. Były to trzy dekady prosperity Fabryki Maszyn, na czym korzystała też, stale się rozwijając, biblioteka. Niestety, w 2000 roku dyrekcja Fabryki Maszyn — właściciel biblioteki — zrezygnowała z dalszego prowadzenia placówki.

W wyniku podjętych działań mających zapobiec likwidacji księgozbioru Starostwo Powiatowe w Gorlicach podjęło się opieki nad biblioteką, dzięki czemu działa dalej, przekształcając się w bibliotekę publiczną. Od tego momentu ze zbiorów biblioteki zaczęli korzystać czytelnicy z całego powiatu gorlickiego, a nawet powiatów ościennych, gdyż tego typu placówka istniała tylko w Gorlicach. Niestety, Starostwo Powiatowe w Gorlicach nie było w stanie dokonywać zakupów nowości książkowych. Bibliotekarka Urszula Karasińska rozpoczęła więc poszukiwanie darczyńców. Dzięki jej determinacji znaleźli się sponsorzy (zarówno osoby prywatne, jak i zakłady pracy), którzy przez lata wspomagali finansowo bibliotekę.

W lutym 2004 roku Biblioteka Naukowo-Techniczna znalazła się w strukturach Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Stanisława Gabryela w Gorlicach, stając się jej filią. Z biblioteki korzystają głównie studenci, uczniowie szkół technicznych i pracownicy zakładów pracy.

Napisano na podstawie wywiadów przeprowadzonych z pracownikami Fabryki Maszyn Glinik, *Monografii FMWiG Glinik*, „Wiadomości Naftowych” z 1963 roku oraz własnych wspomnień.

Urszula Karasińska — starszy kustosz

Gorlice, styczeń 2019

### **Księgozbiór**

Obecnie księgozbiór Biblioteki Naukowo-Technicznej obejmuje pozycje m.in. z takich dziedzin jak: ekonomia i ekonomika, finanse, prawo, organizacja i zarządzanie, informatyka, logistyka, górnictwo i wiertnictwo, metaloznawstwo, metalurgia i odlewnictwo, elektronika i elektrotechnika, budownictwo, mechanika, wytrzymałość materiałów, materiałoznawstwo, obróbka, spawalnictwo, matematyka, fizyka, chemia, logika, metrologia, transport, bhp.

Biblioteka posiada bardzo duży zbiór technicznych słowników przekładowych, pozycji do nauki języków obcych oraz poradników, encyklopedii i leksykonów technicznych.



filia Biblioteka Naukowo-Techniczna w nowej siedzibie; 2015